

‘Positieve berichten’: Pasen 2024 (Johannes 20: 1-19)

Gemeente van Jezus Messias

Pasen is te verstaan als een positief bericht. Vanmorgen vieren wij met veel andere christenen op aarde Pasen. Feest van vernieuwd leven. Pasen herinnert ons mensen er aan dat we steeds opnieuw kunnen beginnen. Het is het feest van nieuwe kansen. Nieuwe mogelijkheden durven zien en deze in praktijk brengen. Opnieuw beginnen, vol goede moed en vertrouwen.

De tekst uit het evangelie van Johannes vormt voor ons de bron om de vernieuwing van Pasen te begrijpen en te ondergaan. Johannes verhaalt poëtisch over een vrouw die in de vroege morgen op weg gaat naar het graf van haar geliefde rabbi. Terwijl de dauw nog over de velden hangt komt deze vrouw aan in een tuin waarin de groene wingerd welig tiert. Ze draagt een kruikje olie om het lichaam van haar geliefde te eren. De dood van haar geliefde heeft haar eenzaam gemaakt. Terwijl de zoete geur van ontluikende bloesem haar omringt, klinkt plotseling haar naam: ‘Maria’. Het is haar geliefde rabbi die haar bij haar naam noemt. In de stilte van de eenzaamheid klinkt haar naam en wordt ze tot leven geroepen. Het is de Messias, die als opgestane Maria uit de eenzaamheid tilt. Ze legt haar verdriet af en start haar leven opnieuw. Ze wordt tot verkondiger van het goede nieuws. Tot de verbaasde leerlingen zegt ze: ‘Ik heb de Heer gezien’.

Het viel me de afgelopen week op, dat het Paas gebeuren heel klein begint. Het is een ontmoeting tussen twee mensen in een tuin. In de vroege morgen wordt een vrouw aangemoedigd haar verdriet af te leggen en opnieuw te beginnen. De beweging van de opgestane is langzaam uitgegroeid tot een nieuwe godsdienst. Het begin was pril en broos. Vernieuwing ontstaat met een kleine stap.

Een paar weken geleden was ik te gast bij een nieuw initiatief van vier monniken uit de abdij van Chevetoigne. Een abdij waar de oosters orthodoxe liturgie wordt gevierd. Het aantal broeders in deze abdij loopt al jaren terug. Het onderhoud van de abdij en het gastenverblijf zijn bijna niet meer op te brengen. De vier monniken hadden besloten de oude abdij te verlaten om geheel vernieuwd verder te gaan. Ze zien geen toekomst meer voor de oude abdij. Een moedige stap. Ze hebben een jaar geleden hun intrek genomen in een oude boerderij onder Brussel. Een nieuwe start; een positief bericht, Pasen.

In de oude koeienstal hebben ze iconen opgehangen en deze zo omgebouwd tot kapel. Iedere ochtend en avond is daar een kleine viering. Sober, doch inspirerend. De vier broeders leven van het maken van wierrook. Niet zo maar wierrook, maar wierrook gemaakt van natuurzuivere producten. Zonder enig vervuilend element. De wierrook is letterlijk en figuurlijk hun 'unique sellingpoint' geworden. Hieruit is ook hun nieuwe kloosterconcept ontstaan. Ze noemen zich nu de 'academie van zintuigen'. Hun nieuwe klooster wil een interreligieuze bezinningsplek zijn, waar je alle zintuigen kunt openen naar het goede. Er is een gastenverblijf, een kapel, een ruimte voor bezinning en trainingen en ze zien wel wat de 'toekomst brenge moge'. Ik heb tijdens mijn verblijf mijn spirituele zintuigen voluit geopend en ben geïnspireerd vertrokken.

Of het plan van deze vier broeders zal slagen weet ik niet. Het getuigt in ieder geval van lef dat ze opnieuw willen beginnen. Een klein stapje op weg naar vernieuwing van eeuwenoud monastiek leven. Wie weet waar het naar toe zal groeien. Pasen is ook geloven in verandering. Alle vernieuwing begint met een kleine stap op een onbekende weg.

Steeds weer kunnen er uit onverwachte initiatieven nieuwe ontmoetingen ontstaan. Als gemeente van de Levende hebben we ruimte gegeven aan moslim vluchtelingen die graag op vrijdagmiddag willen bidden. Uit deze groep kwam aan mij de vraag: wat geloven jullie als christenen? Waar bestaat het christelijk geloof uit? Uit deze vraag groeide een ontmoeting onder de titel: 'Jezus en Mohammed'. Met een dertigtal aanwezigen uit onze gemeente en vluchtelingen hebben een islamoloog en ik om beurten uitgelegd waar we voor willen staan in ons geloof. Het was een open en respectvolle ontmoeting met veel ontdekkingen naar elkaars geloof. Uit deze avond ontstond weer een nieuwe ontmoeting. Namelijk het samen genieten van een iftar maaltijd. De maaltijd die start na zonsondergang in de ramadan.

Afgelopen dinsdag hebben we met meer dan vijftig gemeenteleden en vluchtelingen gegeten, gebeden en ons geloof gedeeld. Een vernieuwende ontmoeting waar respect, vrede en vertrouwen de boventoon voerden.

Voor mij een Paasgebeuren. Vernieuwing. Toekomst zien in ontmoetingen met andere religies. Geloven in verbinding in plaats van uitgaan van polarisatie. Laat het een bron zijn van een beweging naar heelheid en verbondenheid.

Natuurlijk kunnen wij hier als gemeente niet alle vooroordelen tussen christenen en moslims wegnemen, maar we mogen wel bouwen aan een gemeente waar God ieder mens een naam geeft.

Pasen als inspiratie voor positieve berichten. Een ander positief bericht dat mij de afgelopen weken heeft getroffen is de rondgang die Joodse en islamitische jongeren van de organisatie Deel de Duif doen langs Hogescholen en universiteiten. Het is een initiatief dat veel uithoudingsvermogen en geloof vergt van Oumaima, Selma, Boaz en Noa.

‘Jullie mogen ons alles vragen’, zegt de 22-jarige Oumaima tegen een collegezaal vol studenten en medewerkers van de Hogeschool Utrecht. ‘Het is namelijk heel erg moeilijk om ons te beledigen.’ Welke vraag een student hen ook stelt, ze blijven vriendelijk. Ook al kost ze dit soms zichtbaar best moeite. Het is de al jaren gaande polarisatie tussen Joden en Palestijnen waarom de vier twintigers nu al maandenlang langs collegezalen en klaslokalen trekken om hun verhaal te vertellen. Met hun initiatief ‘Deel de Duif’ prediken ze een op het oog doodeenvoudige boodschap: je kunt het met elkaar oneens zijn en elkaar toch respecteren. Maar niets is meer ‘doodeenvoudig’ sinds de Hamas-aanvallen van 7 oktober en de daaropvolgende Israëliëse inval in Gaza. Ook in Nederland hebben de verschillende kampen zich diep ingegraven, en bestoken elkaar met eenzijdige of onjuiste informatie over het conflict.

Ook al zullen de vier het nooit met elkaar eens worden, ze blijven geloven in de weg van gesprek en respect. Ze vinden dat verschillende waarheden naast elkaar kunnen bestaan. Het is het belangrijkste dat mensen naar elkaar luisteren en niet kwetsen. Dat je de pijn van de ander durft te voelen en begrip durft te tonen. Ze houden het vol om hun reis langs allerlei scholen te gaan. Ze blijven vragen beantwoorden en blijven geloven in vrede en respect. Ook al worden ze vaak vijandig bejegend, zelfs in eigen kring.

‘We wisten waar we aan begonnen. Een genuanceerde mening is niet populair, en dit is de prijs die we betalen.’, zegt Oumaima.

Wie goed om zich heen kijkt; ziet positieve initiatieven. Je moet ze uiteraard wel willen zien. Vanuit de psychologie weten we dat negatieve berichten drie keer krachtiger bij ons binnenkomen dan positieve. Pasen als feest van vernieuwing wil ons leren kijken naar het positieve. Hoe klein de stappen ook zijn, het blijven stappen op weg naar een wereld vol vrede en heelheid.

Ik hoop dat we deze Pasen veel positieve berichten mogen delen. Dan gaan we leven met hoop op een goede toekomst.

Moge het zo zijn.

Jeroen Jeroense

27 maart 2024